

TARTIŞMA

TARİTİŞMA BÖLÜMÜ

- ▶ **Neden yaptık → Nasıl yaptık → Ne bulduk → Ne demek?**
- ▶ **AMACI:** Sonuçlarınızı açıklamak ve var olan literatür çerçevesinde yorumlamak
- ▶ **İÇERİK:**
  - ▶ Bulgularınızın araştırma sorunuz ve hipotezlerinizle olan ilişkisi
    - ▶ Hipotezleriniz desteklendi mi?
  - ▶ Bulgularınızın kuram ve önceki çalışma sonuçları ile ilişkisi
    - ▶ Örtüşüyor mu çelişiyor mu? Nasıl açıklanıyor? Konuyla ilgili bilinenlere ek yeni bilgi sağlıyor mu?
  - ▶ Sınırlılıklar
    - ▶ Bulgular hangi sınırlılıklar içinde değerlendirilmeli? Bu çalışmadan ne tür çıkarımlar yapabiliriz?
  - ▶ Gelecek çalışmalara öneriler
  - ▶ Çalışmanın güçlü yönleri ve alana katkıları/uygulama çıktıları

TARTIŞMA BÖLÜMÜ

▶ İÇERİK:

- ▶ **Adım 1** → tartışma bölümüne genel bir özet ile başlanır.
- ▶ Bu özet en fazla bir veya iki paragraf uzunluğunda tutulur,
- ▶ Bu paragrafta;
  - ▶ Araştırma problemi, çalışmanın amacı, hipotezler okuyucuya hatırlatılır,
  - ▶ Araştırmanın temel bulguları özetlenir
  - ▶ Bu bölümde betimsel istatistiklerden ve istatistiksel analizlerden bahsedilmez

TARTIŞMA BÖLÜMÜ-Örnek

Tartışma

Bu araştırmamızın amacı, bazı *demografik* (cinsiyet, daha önce psikolojik yardım alıp almama), *bireysel* (psikolojik yardım alma nedeniyle kendini damgalama, öz-yeterlik, psikolojik sıkıntı, psikolojik yardım almaya ilişkin tutum) ve *çevresel* (psikolojik yardım alma nedeniyle sosyal damgalanma, psikolojik yardım alma nedeniyle yakın çevrenin damgalaması, algılanan sosyal destek ve pratik engeller) faktörlerin psikolojik yardım alma niyetini ne ölçüde yordadığını incelemektir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, cinsiyet, daha önce psikolojik yardım alıp almama, psikolojik sıkıntı ve psikolojik yardım almaya ilişkin tutum değişkenleri psikolojik yardım alma niyetini yordamaktadır. Diğer taraftan, psikolojik yardım alma nedeniyle kendini damgalama, öz-yeterlik, psikolojik yardım alma nedeniyle sosyal damgalanma, psikolojik yardım alma nedeniyle yakın çevrenin damgalaması, algılanan sosyal destek ve pratik engellerin psikolojik yardım alma niyetini anlamlı düzeyde yordamadığı görülmüştür.

TARITIŞMA BÖLÜMÜ-Örnek

► İÇERİK:

Örnek 2: Ebeveyn Çatışması ve Ergenin Uyum Sorunları Arasındaki İlişkiler: Anne Babanın Kontrol Uygulamalarının Aracı Rolü (Sayıl vd., 2019)

Hatırlanacağı gibi bu araştırmada üç hipotez sınanmıştır. Bunlardan ilk ikisi; ebeveyn çatışmasının, ergenin uyum sorunlarıyla ve ana babanın kontrol uygulamalarıyla doğrudan ilişkisini öngörmektedir. Son hipotez ise ebeveyn çatışmasının, ana baba kontrolü üzerinden ergenin uyum sorunlarıyla ilişkili olacağını (yayılmayı) yordayan hipotezdir.

TARTIŞMA BÖLÜMÜ

▶ İÇERİK:

- ▶ **Adım 2** → tartışmanın gövde bölümüne geçilir
- ▶ Bulgularınızın hipotezleriniz ve literatür bağlamında tartışılması
  - ▶ Bulgularınız hipotezlerinizi destekledi mi? Bulgularınızla ilgili diğer çalışmalar ne diyor?
  - ▶ Önceki çalışmalar bulgularınızı destekliyor mu? Siz hangi açıdan ele alıyorsunuz?
  - ▶ Eğer çelişiyorsa veya yeni bir bulgu ise bunu nasıl açıklıyorsunuz?

TARİTİŞMA BÖLÜMÜ

▶ İÇERİK:

▶ Adım 2

▶ Birkaç paragraftan oluşabilir,

▶ Sırası → en önemli bulgu ve ikinci bulgular veya hipotezlerin ve bulguların sunulma sırası

▶ Bulgularınızı açıklarken verilerinizin izin verdiği ölçüde açıklamalarda bulunabilirsiniz

▶ Eğer ilişkisel bir çalışma yürüttüyseniz → neden-sonuç dilinden kaçınmalısınız.

□ «Suçluluk duygusu depresyonu artırır.» X

▶ Açıklamalarınızı literatürde var olan bilgilere ya da araştırmanın sınırlılıklarına dayandırarak yapmalısınız.

TARİTİŞMA BÖLÜMÜ-Örnek

► İÇERİK:

- **ÖRNEK** → «Psikolojik yardım alma niyetini yordamada demografik, bireysel ve çevresel faktörler» (Topkaya, 2014)

Bu araştırmadan elde edilen bulgular, algılanan sosyal destek ile psikolojik yardım alma niyeti arasında bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur. Her ne kadar bazı araştırmalarda (Constantine, Wilton ve Caldwell, 2003; Cramer, 1999) algılanan sosyal destek düzeyi düşük olan kişilerin psikolojik yardım alma niyetlerinin daha yüksek olduğu bulunsa da bu araştırmada böyle bir ilişki olduğu belirlenememiştir. Bu sonuç, algılanan sosyal desteğin doğrudan psikolojik yardım alma niyetini yordamadığını ortaya koyan araştırma sonuçlarını desteklemektedir (Donatelli, 2010; Vogel ve Wester, 2003).

Araştırmadan elde edilen bulgular, algılanan sosyal destek düzeyi düşük olan kişilerin psikolojik yardım alma niyetlerinin daha yüksek olduğu bulunsa da bu araştırmada böyle bir ilişki olduğu belirlenememiştir.

TARITİŐMA BÖLÜMÜ-Örnek

ÖRNEK 2 → Ebeveyn Çatışması ve Ergenin Uyum Sorunları Arasındaki İlişkiler: Anne Babanın Kontrol Uygulamalarının Aracı Rolü (Sayıl vd., 2019)

Ebeveyn çatışmasının, ana babanın kontrol uygulamaları üzerindeki bozucu etkisini sınavan ikinci hipotezle ilgili bulgulara göre ebeveyn çatışmasını yüksek algılayan kız ve erkek ergenlerin hem annelerinden hem de babalarından daha yüksek psikolojik kontrol ve daha düşük düzeyde ebeveyn izlemesi algıladıkları görölmüŐtür. Tek istisna, erkek ergenlerin çatıŐma arttıkça babalarının kendilerini daha az izlediklerini bildirmelerine rağmen bu iliŐkinin istatistiksel olarak anlamlı olmamasıdır. Elde edilen bu sonuçlar, araştırmanın ikinci hipotezini önemli ölçüde doğrulamakta ve ilgili bulguları desteklemektedir.

TARITIŞMA BÖLÜMÜ-Örnek

ÖRNEK 2 → Ebeveyn Çatışması ve Ergenin Uyum Sorunları Arasındaki İlişkiler: Anne Babanın Kontrol Uygulamalarının Aracı Rolü (Sayıl vd., 2019)

Mevcut bulgu farklı bir şekilde açıklanacak olursa, ebeveyn çatışmasını daha yüksek algılayan ergenlerin aynı zamanda anne babalarını daha fazla müdahaleci, baskıcı ve manipülatif olarak algıladıkları, fakat kendilerini daha az gözetim ve denetim altında tuttuklarını düşündükleri söylenebilir. Elde edilen bu ilişkiler, ebeveyn çatışmasının ana babalık davranışlarını bozduğunu gösteren bulguları ve yayılma hipotezini desteklemektedir (Coln ve ark., 2013; Krishnakumar ve Buehler, 2000; Krishnakumar ve ark., 2003; Li ve ark., 2011).

TARİTİŞMA BÖLÜMÜ-Örnek

ÖRNEK 2 → Ebeveyn Çatışması ve Ergenin Uyum Sorunları Arasındaki İlişkiler: Anne Babanın Kontrol Uygulamalarının Aracı Rolü (Sayıl vd., 2019)

Ana baba arasındaki çatıőma ve yarattığı öfke ya da stres, anne babanın dikkat ve enerjisini tüketmektedir (Margolin, Oliver ve Medina, 2001); dolayısıyla bu da, anne babaların bu baskı ve öfke altında ergene karşı daha talepkar ve daha az ilgili davranmalarını; baskıcı ve sınırlayıcı psikolojik kontrol uygulamalarını arttırmalarını, çaba ve ilgi gerektiren izleme ve gözetim gibi olumlu ebeveyn kontrolü uygulamalarını ise daha az kullanmalarını beraberinde getirmektedir (Buehler ve ark., 2006; Krishnakumar ve ark., 2003).

TARİTİŞMA BÖLÜMÜ

ÖRNEK 2 → Ebeveyn Çatışması ve Ergenin Uyum Sorunları Arasındaki İlişkiler: Anne Babanın Kontrol Uygulamalarının Aracı Rolü (Sayıl vd., 2019)

Dikkat ve çaba gerektiren bu kontrolün eşler arası çatışmayla negatif olarak ilişkili olması alanyazındaki benzeri sonuçlarla uyumludur (Buehler ve ark., 2006; Krishnakumar ve ark., 2003). Bulguları ebeveyn cinsiyeti açısından değerlendirdiğimizde, ergenin anne ve babadan algıladığı çatışmanın hem annenin hem de babanın psikolojik kontrolüyle pozitif, izleme davranışlarıyla negatif yönde ilişkili olması, eşler arası çatışmadan her iki ebeveynin davranışlarının da aynı şekilde etkilendiğini gösteren araştırma bulgularını desteklemektedir (Ponnet ve ark., 2013).

TARTIŞMA BÖLÜMÜ

► İÇERİK: Sınırlılıklar ve Öneriler

- **Adım 3** → araştırmanın bulguları tartışıldıktan sonra bu bulguların yorumlanabileceği sınırlar belirlenir
- Her araştırmanın sınırlılıkları vardır,
- Eğer sınırlılıklar yazılmazsa araştırmacıların bu sınırlılıkların farkında olmadığı düşünülür,
- Araştırma deseni, metodolojik seçimler, istatistiksel güç, örnekleme ile ilgili özellikler, karıştırıcı değişkenler, araştırma sürecinde karşılaşılan beklenmedik durumlar vb. → **bunlar araştırmayı nasıl etkiledi?**
- Her türlü sorundan bahsedilmez → bulguların yorumlanmasını kısıtlayan konulara değinilmelidir.

TARİTİŞMA BÖLÜMÜ

▶ İÇERİK: Sınırlılıklar ve Öneriler

▶ Adım 3 →

▶ Kısıtlılıklardan yola çıkarak → gelecekteki araştırmalara ne önerirsiniz?

▶ Nasıl bir yöntem? Ne tür veri araçları? Farklı değişkenler? Farklı bir örneklem?

▶ Önerileri → bulgulardan yola çıkarak gövde içinde de verebilirsiniz

▶ Bulgularınız yeni araştırma soruları doğurabilir. Ne tür araştırma soruları önerirsiniz!!

▶ Kanser hastalarında öz-yeterlik → fiziksel öz-yeterlik → fiziksel aktivite

---

TARITİŐMA BÖLÜMÜ-Örnek

▶ İÇERİK:

- ▶ **ÖRNEK** → «Psikolojik yardım alma niyetini yordamada demografik, bireysel ve çevresel faktörler» (Topkaya, 2014)

Demografik, bireysel ve çevresel faktörlerin psikolojik yardım alma niyetiyle ilişkisini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmanın sınırlılıklarından biri sadece tek bir bölgede ve iki farklı üniversitede öğrenim gören öğrencilerle gerçekleştirilmiş olmasıdır. Benzer bir araştırmanın daha farklı bölgelerde yaşayan ve değişik yaş gruplarındaki kişilerle tekrar edilmesinin yararlı olacağına inanılmaktadır. Ayrıca, bundan sonra yapılacak diğer araştırmalarda, bireysel ve çevresel faktörlerin rolünü değerlendirmek amacıyla farklı araştırma desenlerinin ve veri toplama yöntemlerinin kullanılması yararlı olabilir. Sonuç olarak bu araştırmanın bulguları,

TARTIŞMA BÖLÜMÜ

- ▶ **İÇERİK: Güçlü yönler ve Araştırmanın Çıktıları**
  - ▶ **Adım 4** →
  - ▶ Araştırmanızı sınırlılıklar ile bitirmek → zayıf bir çalışma izlenimi verebilir
  - ▶ Çalışmanızın güçlü yönlerini vurgulamak önemli
    - ▶ Diğer çalışmalardan farkı?
    - ▶ Yeni bir bilgi? Az sayıda bulguyu destekliyor? Kültürel çeşitlilik sağlıyor? Temsil edici bir örneklem ve güçlü bir araştırma deseni varsa?
  - ▶ Konuyla ilgili çalışan birisi sizin çalışmanızı neden okusun? Çalışmanız alana katkısı nedir? Bu bulgular pratikte nasıl kullanılabilir? → **tartışmanın en önemli bölümlerinden birisi**

TARITİŐMA BÖLÜMÜ-Örnek

- ▶ **Örnek:** «Yakın İlişkilerde Algılanan Duyarlılığın Yaş Farklılıkları ve Psikolojik Esenlik ile İlişkisi» (Taşfiliz vd., 2020)

Doğurgular, Sınırlılıklar ve Gelecek Çalışma Önerileri

Yakın ilişki dinamiklerinin iyi anlaşılmasında iliŐkilerin temelini oluŐturan faktörlerin belirlenmesi oldukça önemlidir. Ancak, bebeklikten itibaren duyarlılığın bireylerin gelişimindeki önemi biliniyor olmasına rağmen, algılanan duyarlılık konusunda yapılan çalışmalar çok sınırlıdır. Dolayısıyla, gelecek araştırmalarda algılanan duyarlılığın farklı deđiŐkenlerle olan iliŐkilerine yer verilerek farklı kültürler çerçevesinde incelenmesi yararlı olacaktır. Bu araŐtırmamız ile alanyazına kazandırılan Türkçe ölçüm aracının Türk kültüründe algılanan duyarlılık faktörünü ele alarak gerçekleştirilecek çalışmalara katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Kaynakça

- ▶ Sayıl, M., Kindap-Tepe, Y., & Kumru, A. (2019). Ebeveyn çatışması ve ergenin uyum sorunları arasındaki ilişkiler: Anne babanın kontrol uygulamalarının aracı rolü. *Türk Psikoloji Dergisi*, 34(83), 90-93.
  - ▶ Taşfiliz, D., Çetiner, E. S., & Selçuk, E. (2020). Yakın İlişkilerde Algılanan Duyarlılığın Yaş Farklılıkları ve Psikolojik Esenlik ile İlişkisi. *Turkish Journal of Psychology/Türk Psikoloji Dergisi*, 35(86), 19-39.
  - ▶ Topkaya, N. (2014). Psikolojik yardım alma niyetini yordamada demografik, bireysel ve çevresel faktörler. *Türk Psikoloji Dergisi*, 29(74), 1-11.
-

